

UITGEKAMD

België - Belgique
P.B. - P.P.
1970 Wezembeek-Oppem
BC 3352
P 007373

afgiftekantoor wezembeek-oppem

WEZEMBEEK-OPPEM • JAARGANG 12, NR 3 • MAART 2011 • MAANDELIJKS TIJDSCHRIFT (NIET IN JULI-AUGUSTUS)

UITGAVE VAN 'GEMEENSCHAPSCENTRUM DE KAM EN VZW 'DE RAND'

4-5 Wezembekenaar Alfons Willegheims verknocht aan het kippenleven

2
Uit de gemeenteraad:
allerlei ellende

6-7
Graven met een
verhaal op onze
gemeentelijke
begraafplaats (IV)

10-11
A La Rum:
muzikale virtuositeit
in GC de Kam

14-15
Kim Germeys
onderzoekt taalgedrag
in Sint-Genesius-Rode

Allerlei ellende

Uit de gemeenteraad van 31 januari

> De vorige gemeenteraad eindigde in pure kakofonie toen de meerderheid een interpellatie van de Vlaamse oppositie misbruikte om opnieuw over een **motie tegen de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde** en voor de aanhechting bij Brussel te stemmen. Deze keer stond de motie op de agenda aangekondigd als punt 1. De waarnemende burgemeester zegt dat hij de motie niet meer zal laten voorlezen. Hij gaat ervan uit dat iedereen ze intussen uit het hoofd kent. 'Waarom wordt ze enkel naar de voorzitters van de Franstalige partijen gestuurd en niet naar die van de Vlaamse, zodat we kunnen zien waarmee de meerderheid zich hier bezig houdt?', vraagt raadslid Jan Walraet (WOplus). De motie wordt goedgekeurd, meerderheid tegen minderheid.

> Het **OCMW** krijgt een investerings-toelage van 25.000 euro om herstellingswerken uit te voeren aan het nieuwe ontmoetingscentrum. Er werd waterschade vastgesteld. 'Draagt de verzekering niets bij?', vraagt raadslid Jan Walraet (WOplus). Schepen Nicole Geerseau (UF) antwoordt dat de gemeente maanden geleden de verzekering heeft aangesproken. 'Ze gaan akkoord om te onderzoeken vanwaar het water komt. Sinds de nieuwe parking is aangelegd, hebben we problemen.' Schepen Frédéric Petit (UF) verduidelijkt: 'Als het vocht van boven komt, dekt de verzekering de herstelling. Als het uit de grond komt, niet. Er wordt nu onderzocht waar het vandaan komt.'

> **Interza** krijgt een maandelijks voor-schot van 92.362,73 euro (1.108.352,71 voor 2011). De werkingskosten van 2011 zijn lager dan die van 2010.

> Sinds jaren krijgen mensen die hun gouden, diamanten, briljanten en platina bruiloft vieren een karaf en een fles wijn aangeboden. Ook mensen die honderd jaar worden, worden daarmee bedacht op hun honderdste verjaardag en alle verjaardagen die daarop volgen. Om te vermijden dat mensen opgezadeld worden met een verzameling karaffen wordt er een nieuw reglement gemaakt en de gemeente beslist om voortaan **cadeauchques** te geven. Raadslid Jan Walraet (WOplus) dient een amendement in. 'Om de cheque te krijgen, moeten de mensen iemand van het gemeentebestuur uitnodigen op de

viering. Wij zouden dat willen schrappen. Iedereen heeft recht op die cheque, ook als hij het gemeentebestuur niet kan of wil uitnodigen.' Schepen Nicole Geerseau (UF) is het daar niet mee eens: 'Er moet toch iemand aanwezig zijn om die cadeauchque af te geven.' Raadslid Walraet vindt dat die ook per post opgestuurd kan worden. Het amendement wordt weggestemd, meerderheid tegen minderheid. De oppositie onthoudt zich bij de stemming van het reglement.

> De gemeente wil een nieuw beeldhouwwerk aankopen: **Ballade** van Caroline Moxhon (10.175 euro). Raadslid Philippe Sala (UF) vindt het een goed initiatief. 'Ik hoop wel dat we niet hetzelfde probleem zullen hebben als met de dolfijnen in de vijver, zodat we een fontein moeten plaatsen om het beeldhouwwerk schoon te houden.' Raadslid Jan Walraet (WOplus) heeft vragen bij de manier waarop de besluitvorming tot stand is gekomen. 'Waar komt het idee vandaan? En waar is de prijssofferte? Er zit niets in het dossier. De kunstenaar is niet bekend en er is geen argumentatie om deze uitgave te verantwoorden.' 'Ze heeft al verschillende artikels in de kranten gehad', zegt schepen Chantal Woitrin (UF). 'Ik sta achter de aankoop van kunstwerken, maar of dat nu per se dit kunstwerk moet zijn ... Ik vrees dat het iets te klein zal uitvallen op een rotonde', zegt raadslid Wilfried Servranckx (WOplus).

> Raadslid Frank Vandendael (WOplus) vraagt of het mogelijk is om de **verkeersborden** die op verschillende plaatsen in de weg van de voetgangers staan, te verplaatsen. De waarnemende burgemeester heeft dit probleem aan de diensten voorgelegd. 'Ze zeggen dat de borden steeds geplaatst worden met oog voor de beschikbare plaats en hoogte.'

> Raadslid Frank Vandendael (WOplus) kaart de **kabelellende** aan. 'Sinds een tweetal jaar laat Eandis her en der in de gemeente werken uitvoeren door onderaannemers die de voetpaden en de straten open breken zonder de inwoners te verwittigen. Die kunnen dan bijvoorbeeld niet meer buiten met hun auto. Na de werken blijft er ook een hoop rommel achter. Er blijven kabels uit de grond steken waar verder niets mee gebeurt.' De

waarnemende burgemeester kent het probleem. 'Juist voor mijn huis liggen al achttien maanden kabels. We zullen Eandis onmiddellijk een aangetekende brief sturen met de vraag om het karakter en de netheid van onze gemeente te respecteren.'

> Raadslid Jan Walraet (WOplus) voegt er de **waterrellende** aan toe. 'Het probleem is hetzelfde: Aquafin werkt met onderaannemers die hun afval op de stoep achterlaten en te weinig signalisatie plaatsen.'

> En dan is er ook de **parkeerrellende**. 'In de Kalestraat is er aan de ene kant een voetpad, aan de andere een fietspad. De auto's gebruiken ze als parkeerplaats, zodat er een gevaarlijke toestand ontstaat voor de zwakke weggebruiker. Kunnen er geen paaltjes geplaatst worden?', vraagt de oppositie. De waarnemende burgemeester belooft dat hij de politie zal vragen om een oplossing te zoeken.

> Raadslid Jan Pollaris (WOplus) wil het ook hebben over de **subsidie-ellende**. 'Vorige keer werd ons beloofd dat de subsidies aan de verenigingen nog in 2010 betaald zouden worden. We zijn nu eind januari en ze hebben nog altijd niets ontvangen.' Schepen Chantal Woitrin (UF) betreurt dit. 'De ontvanger is ziek geweest.' 'Dat mag toch geen reden zijn om rekeningen niet te betalen?', zegt Pollaris. De waarnemende burgemeester belooft dat hij de subsidies voor 2011 al in september op de agenda zal zetten.

Ghislaine Duerinckx

Eerste communie 2011

Is je kind geboren in 2003 en/of zal het tijdens het schooljaar 2010-2011 in het tweede leerjaar zitten? Kan het niet in schoolverband voorbereid worden op de eerste communie? Neem dan contact op met Agnes De Greef: 0476 07 51 96. Dit geldt voor iedereen die tot de Sint-Michielsparochie of de Sint-Pietersparochie behoort en ook voor de Nederlandstaligen die tot de Sint-Jozefsparochie behoren.

Een nieuwe stek voor het MCH (deel 1)

© Tine De Wilde

Het Medisch Centrum voor Huisartsen – kortweg MCH – is verhuisd. Het centrum opende 33 jaar geleden op de hoek van de Mechelsesteenweg en de Heldenlaan. Het pand werd te klein en is verouderd. Het gloednieuwe gebouw aan de Hardstraat biedt alle comfort en heeft ruimte te over. Lieve Hernalsteen is opgetogen over haar nieuwe werkplek. Zij werkt al sinds het prille begin als verpleegster bij het MCH.

Nog niet gehoord van het MCH Druivenstreek in Wezembeek-Oppem? Een kleine kennismaking. Het Medisch Centrum voor Huisartsen werd in 1966 opgericht in Leuven. Het is een consultatieruimte waar patiënten terecht kunnen bij medische specialisten nadat ze door een huisarts werden doorverwezen. In essentie is het MCH dus een kleine polikliniek, een laagdrempelig alternatief voor een groot-schalig ziekenhuis. Er is ook een laboratorium waar huisartsen bloed- en andere analyses kunnen laten uitvoeren.

In 1977 kwam er een vestiging bij in Wezembeek-Oppem. In beide vestigingen houden een zestigtal specialisten raadplegingen. Dat was ooit wel even anders, herinnert Lieve Hernalsteen zich. De verpleegkundige werkt al sinds het begin in het MCH van Wezembeek-Oppem. 'We zijn heel klein begonnen', vertelt ze. 'Alles was geconcentreerd op de gelijkvloerse verdieping. Patiënten konden er terecht voor radiologie, orthopedie, urologie en ik denk dat er toen ook al een chirurg was. Niet voor grote operaties, maar voor kleine ingrepen met een lokale verdoving. Ik was de enige verpleegkundige toen. Vandaag zijn we met zes.'

Groter en groter

De benedenverdieping werd al snel te klein en de eerste verdieping werd ingepalmd. 'Er was een neuroloog bij gekomen, en ook een internist voor de inwendige geneeskunde. Het werd groter en groter. Uiteindelijk namen we ook de appartementen op de tweede verdieping in gebruik, zodat we het hele gebouw benutten.'

De patiënten kwamen niet alleen uit Wezembeek-Oppem, maar ook van alle buurgemeenten. 'Er was zeker nood aan dit MCH', meent Lieve. 'De patiënten hoefden niet meer naar een ziekenhuis in Leuven of Brussel, maar konden vlak bij huis geholpen worden. Nog altijd trouwens. Bij ons hoeven ze bovendien niet lang te wachten. Een afspraak is een afspraak en de artsen proberen altijd op tijd te zijn. We zijn dan wel behoorlijk gegroeid, het is nog altijd geen ziekenhuis. Toen onze verhuisplannen bekend werden, kregen we ongeruste vragen, maar gelukkig zitten we nu niet veel verder.'

Het nieuwe gebouw heeft volgens de verpleegkundige niets dan voordelen. 'Het is gebouwd als MCH en dus voorzien van alle comfort en alle ruimte. Ons oude gebouw werd echt te klein. Het lokaaltje waar we gipsverbanden moesten maken, was een heel kleine ruimte. Er was zelfs geen raam. Vandaag hebben we een volwaardig lokaal met twee bedden. Het is maar een klein voorbeeld. In het nieuwe gebouw is trouwens nog ruimte om verder uit te breiden.'

Verpleegkunde is passie

Voor Lieve is het de gedroomde job. 'Ik heb altijd verpleegkundige willen worden', herinnert ze zich. 'Ik werkte aanvankelijk in het ziekenhuis Saint-Etienne in Brussel, maar toen mijn oudste zoon werd geboren, ben ik thuis gebleven. Ik heb toen 2,5 jaar kinderopvang gedaan en heb daarna opnieuw een job gezocht. Na drie maanden in het ziekenhuis Saint-Luc kon ik in het MCH aan de slag. Met plezier, want ik doe het nog steeds. Nog even, tenminste, dit jaar ga ik met pensioen.'

In het volgende nummer van uitgekamd bezoeken we het nieuwe Medisch Centrum voor Huisartsen met de directie.

Bart Claes

‘Kippen kweken en keuren houdt me jong’

Wezembekenaar Alfons Willeghems verknocht aan het kippenleven

Alfons Willeghems is een echte Wezembeek-Oppemenaar. Toen hij trouwde, ging hij twaalf jaar in Stokkel wonen, maar Alfons kon de gemeente niet missen. Tegenwoordig woont hij met zijn vrouw in de Beekstraat, vlak naast de plaats waar zijn ouderlijke huis stond. Ook werken deed hij in Wezembeek-Oppem. Je kent hem misschien nog als directeur van de gemeentelijke basisschool, een taak die hij twintig jaar lang ter harte nam.

Zoals zovelen wilde Alfons (66) niet in een zwart gat vallen bij zijn pensioen. Daarom ging hij op zoek naar een hobby, al gebeurde het eerder onverwacht dat hij kippenkweker werd.

‘We hadden hier net gebouwd en we wilden wat konijnen kopen voor de kinderen en legkippen voor in de tuin. We belandden op een tentoonstelling van kleinvee in Vossem en daar zag ik Ukkelse baardkrielen. Heel mooie dieren, door hun prachtige kleur en pluimen op hun poten’, vertelt Alfons.

‘Het is ook een plaatselijk ras dat praktisch niet meer te vinden is.’

Er waren eens drie kippen

Het duurde twee jaar vooraleer Alfons een Ukkelse baardkriel te pakken kreeg. Uiteindelijk wilde een oude fokker uit Ukkel hem wel twee kippen en een haan bezorgen. ‘Ik ben die man gaan oppikken, zodat hij mijn hokken kon bekijken. Pas als hij zeker wist dat zijn kippen goed terecht zouden komen, was de zaak beklonken’, lacht Alfons. Hij sloeg aan het kweken en drie krielen werden er al snel veel meer. Alfons belandde met zijn Ukkelse krielkippen in de tentoonstellingswereld. Wat later nam hij er het Everbergse ras bij en er kwamen ook Antwerpse en Watermaalse baardkrielen bij.

Internationale erkenning

In 1988 werd Alfons lid van de Belgische club voor Ukkelse, Antwerpse en Watermaalse baardkrielen, een vereniging die alleen deze rassen bestudeert. Intussen is hij al zeventien jaar voorzitter van de club en hij geeft het driemaandelijks tijdschrift uit. ‘We hebben 135 leden in heel België, maar ook in het buitenland, zelfs in Australië. Een derde van de leden stelt tentoon, de overige leden winnen gewoon informatie in over de rassen.’

Onlangs organiseerde de club haar zeventiende tentoonstelling en verkoopsalon. ‘Normaal vindt die altijd

plaats in een landbouwhal in Waver, maar dit jaar kreeg ik een week op voorhand te horen dat de hal was afgekeurd door de brandweer. We moesten dus een andere locatie zoeken. Gelukkig konden we in GC de Kam terecht.' De exposanten verwittigen was geen probleem, maar hoe wisten de bezoekers dat de locatie veranderd was? 'We stuurden een mailtje, ook naar verschillende clubs in het buitenland. Het was ongelooflijk hoeveel reactie we op die mail kregen. We werden zelfs gecontacteerd uit Engeland.'

Eind augustus organiseert de club ook nog een 'jongdierendag'. Dat is een moment waarop fokkers hun jonge kippen kunnen laten beoordelen door keurmeesters, om te weten welke kippen de moeite waard zijn om bij te houden.

Gezonde ambitie

Na tien jaar als kippenkweker besloot Alfons dat het tijd was voor een volgende stap: keurmeester worden. 'Het duurt tien jaar eer je een all-roundkeurmeester bent en 25 rassen kent. Er zijn in totaal zo'n 250 kippenrassen, elk in gemiddeld dertig kleuren.' Als keurmeester trekt Alfons naar alle uithoeken van het land, zelfs over de grenzen heen. Zijn vrouw is zijn trouwe reisgezel. 'Hij rijdt niet graag alleen en ik vind het ook leuk om mee te gaan.' Tijdens het seizoen van de keuringen, van eind juli tot eind januari, is het koppel bijna elke vrijdag, zaterdag en soms ook zondag op pad. 'We vertrekken vaak om zes uur, om pas twaalf uur later terug thuis te komen. Als we de kans hebben om een stad te bezoeken op onze weg naar huis, laten we die niet onbenut.'

Toen Alfons met kweken begon, was het een perfecte afwisseling met zijn beroep. 'Ik had een heel druk leven. De kippen zorgden ervoor dat ik toch in de buitenlucht kwam. Ik kon even alle stress vergeten. Je krijgt veel vriendschap van die dieren', zegt Alfons. 'Toen ik met pensioen ging, ben ik het aantal keuringen beginnen op te drijven. Ik had toch tijd genoeg. Intussen neem ik ook examens af van keurmeesters in wording. Zo blijf ik steeds bijleren.'

Klein maar fijn

Alfons heeft een bibliotheek van vijfhonderd boeken over kippen, waarvan het oudste boek uit 1830 dateert. 'Ik heb uren op rommelmarkten en boekenbeurzen rondgesnuffeld om boeken te bemachtigen.' 'Hij wilde zelfs een keertje alleen mee op vakantie als hij een dagje naar Redu mocht, het boekendorp bij uitstek', vertelt zijn vrouw. 'Intussen was ik met de kinderen naar een plaatselijke rommelmarkt gegaan. En wat zag ik daar liggen? Verschillende boeken over kippen van Collier. Die man verkocht mij acht boeken voor honderd frank, een echt koopje. Alfons kwam thuis van een kale reis naar Redu. Hij was aangenaam verrast met onze vangst.'

Genoeg gepraat, ik wil die baardkrielen wel eens zien. Het blijken kleine kippen, zoals 'kriel' al doet vermoeden. Alfons is ervan overtuigd dat dit een geweldig ras is om te houden als je kinderen hebt. 'Je kan drie kippen houden op één vierkante meter. Ze zijn heel familiair, kinderen kunnen ze zelfs aaien. Bovendien leggen ze kleine eitjes. Dat is niet alleen leuk om te gaan rapen, maar ook net genoeg om op te eten voor de kleinsten', promoot Alfons. Ik kreeg wat eitjes mee en het mag gezegd worden: ze smaakten prima.

Marijke Pots

Dokters van wacht

Het centrale oproepnummer van de wachtdienst voor huisartsen is 0900 69 004. Via dit nummer word je automatisch doorverbonden met de huisarts van wacht. De wacht loopt van vrijdag 19 uur tot maandag 7 uur.

Op feestdagen vanaf 19 uur de avond voordien tot 7 uur de dag erna.

Apothekers van wacht

> Van 28/2 tot 4/3

Apotheker Lievens
Brusselsesteenweg 77
3080 Tervuren
02 767 34 15

> Van 4/3 tot 7/3

Apotheker Peeters
L. Marcelisstraat 126
1970 Wezembeek-Oppem
02 731 32 68

> Van 7/3 tot 11/3

Apotheker Boone
Jezus-Eiklaan 2
3080 Tervuren
02 767 44 86

> Van 11/3 tot 14/3

Apotheker Lievens
Brusselsesteenweg 77
3080 Tervuren
02 767 34 15

> Van 14/3 tot 18/3

Apotheker Desmet
Mechelsesteenweg 157
1970 Wezembeek-Oppem
02 731 04 76

> Van 18/3 tot 25/3

Apotheker Vanmeerbeek-Picard
Mechelsesteenweg 158
1933 Sterrebeek
02 731 62 91

> Van 25/3 tot 1/4

Apotheker Matteredne
Koningin Astridlaan 313
1950 Kraainem
02 731 73 68

Graven met een verhaal op onze

De concessie Frans M. Olbrechts

1

2

3

De rechterbovenhoek van het oudste gedeelte van onze gemeentelijke begraafplaats wordt ingenomen door een groot graf, prachtig afgezet met symmetrisch geschoren sierstruiken (foto 1). Niet alleen de mooie ligging wekt belangstelling, ook de inscriptie (foto 2). Ze specificeert dat onder andere professor Frans J. Olbrechts er begraven is, tijdens zijn leven directeur van het Koninklijk Museum van Belgisch Congo. Hij ligt er naast zijn echtgenote Margriet Maurissens en haar adoptiemoeder. Een muisklik op zijn naam in Google is voldoende om een zeer interessant curriculum vitae op te stellen.

over ‘de kunst van de primitieve volken’, terwijl hij ook colleges geeft over museologie en volkskunst. Van diegenen die bij hem les volgen, zijn er heel wat die later getuigen over zijn hartelijke belangstelling voor zijn studenten en over hoezeer zij de gastvrijheid in Griethuze in Wezembek konden waarderen.

Erkenning alom

Frans Olbrechts is ondertussen ook nog de drijvende kracht achter de volkskundeatlas en de grote tentoonstelling *Kunst van Kongo* in de stadsfeestzaal van Antwerpen. Tegen eind 1947 wordt hij terecht benoemd tot directeur van het Congomuseum in Tervuren, wat hem zowel wetenschappelijk als maatschappelijk heel wat aanzien bezorgt. In 1948 is hij ook algemeen secretaris van een groot internationaal congres over antropologie en etnologie in Brussel. Frans wordt gevraagd voor tal van belangrijke wetenschappelijke colleges en invloedrijke commissies in binnen- en buitenland. Verschillende wetenschappelijke werken dragen zijn handtekening en zijn ex libris (foto 5). Enkele daarvan geeft hij in een populariserende versie uit bij het Davidsfonds, waardoor tienduizenden Vlamingen met zijn naam vertrouwd geraken. Een van deze uitgaven van het Davidsfonds draagt de titel *Vlaanderen zendt zijn zonen uit*⁴ (foto 6). Dit werk is bij

Frans Olbrechts (foto 3) is geboren in Mechelen op 16 februari 1899. Hij volgt les op het St.-Romboutscollege in Mechelen en komt in 1914, ten gevolge van de oorlog, in Engeland terecht, waar hij verder school loopt. In 1917 geeft hij zich op als oorlogsvrijwilliger. Hij neemt deel aan verschillende campagnes aan het IJzerfront en hij geraakt er ook gewond. Na de wapenstilstand op 11 november 1918 wordt hij ingezet bij het bezettingsleger in het Ruhrgebied tot de demobilisatie eind 1919. Daarna werkt hij enkele jaren bij een Antwerpse firma, maar in 1921 begint hij in Leuven Germaanse filologie te studeren.

Een hart voor cultuur

In 1925 rondt hij zijn studies summa cum laude af met een dissertatie die zozeer de aandacht trekt, dat ze bekroond wordt en wordt uitgegeven door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde. Het levert hem ook een reisbeurs op voor een studieverblijf in de Verenigde Staten bij professor Boas, die van Olbrechts een gerenommeerde volkenkundige zal maken.

Aan de Columbia University van New York behaalt hij de graad van doctor in de antropologie¹, na een grondige etnografische studie van de Irokese indianen. De studie oogst in de Verenigde Staten zo veel bijval dat hem gevraagd wordt die volkerengroep verder te bestuderen. Samen met zijn vrouw deelt hij tussen 1926 en 1930 het leven met verschillende indianenstammen (foto 4) en hij geeft een boek uit over de *Cherokee sacred formulas and medical prescriptions*. Ondanks aandringen² keert Frans Olbrechts toch terug naar zijn vaderland. Hij voelt zich geroepen om in België aan de slag te gaan en hij wordt al snel een van onze bekendste etnografen³, wereldwijd erkend en gewaardeerd.

In 1930 wordt Frans Olbrechts attaché bij de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel, belast met de etnografische verzamelingen. In 1933 trekt hij naar West-Afrika om er lokale gegevens te verzamelen. Ondertussen wordt hij ook benoemd aan de Rijksuniversiteit van Gent, aan het Hoger Instituut voor Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde, met leeropdrachten

gemeentelijke begraafplaats

4

de ouderen onder ons wel bekend, maar de meesten denken ten onrechte dat het gaat over de vele missionarissen die uit België vertrokken om in het duistere Afrika het geloof te gaan verkondigen. In de lijst van de tientallen in professor Olbrechts' boek beschreven personen komen echter maar drie missionarissen voor, en dan nog niet eens omwille van hun werkzaamheden in de verspreiding van het geloof, zoals de titel van de hoofdstukken in het boek die aan hen gewijd zijn aantoont:

- Een West-Vlaming leider van de sterrenwacht aan het Hof van Peking: pater Ferdinand Verbiest
- Een Kempenzoon als missionaris in Centraal-Afrika, tweehonderd jaar voor Stanley: pater Joris van Geel
- Een Vlaamschen Robinson Crusoe of de wonderbare lotgevallen in Afrika van Pieter Fardé, minderbroeder

De andere hoofdstukken gaan over Vlamingen die vanaf de middeleeuwen tot het einde van de negentiende eeuw als ontdekkingsreizigers, geleerden op studiereizen, ambassadeurs of conquistadores een bijdrage leverden tot het verkennen en het ontdekken van verre landen.

Na zijn overlijden in de Röntgenkliniek in Aken in 1958 wordt professor Olbrechts begraven op de gemeentelijke begraafplaats van Wezembeek-Oppem, waar het gezin Olbrechts-Maurissens sinds lang woonde.

Echte liefde

Men zegt wel eens dat achter iedere grote man een grote vrouw staat. In het geval van professor Olbrechts was dat zeker het geval. Margriet Maurissens (foto 7), met wie hij in 1926

5

trouwde, was een bewuste, intelligente vrouw, die haar man steeds met raad en daad heeft bijgestaan. Eerst deelde zij met hem vier jaar lang het harde bestaan van indianenstammen in Noord-Amerika. Daarna, terug in het vaderland, verleende zij haar man alle steun in zijn volkskundige arbeid en in zijn wetenschappelijke loopbaan. Zij was in Griethuze in Wezembeek-Oppem de nooit aflatende gastvrouw voor bezoekende collega's en studenten.

7

Na de dood van haar echtgenoot stond haar woning open voor jonge kunstenaars, voor het stimuleren van vele initiatieven en voor het levendig houden van de herinnering aan haar man. Het meest treffende voorbeeld daarvan was haar financiële inbreng voor de oprichting van de Frans M. Olbrechtsstichting ter bevordering van het volkskundig onderzoek in 1969. Deze instelling reikt jaarlijks met de rente van een schenking een *Olbrechts-prijs* uit aan een werk waarin de

6

gedachtenis van een grote Vlaming wordt geëerd.

Margriet Maurissens overleefde haar man 46 jaar. Bij haar overlijden in Antwerpen in 1998 werd zij in het familiegraf in Wezembeek-Oppem bijgezet.

Luc Viaene

1 Antropologie: de studie van de mens waarbij vroeger vooral gekeken werd naar raciale gelijkenissen en verschillen, maar nu eerder naar de verschillen in levenswijzen en culturen vanuit een belangstelling voor hoe de mens, in de verschillende werelddelen, vorm geeft aan zijn bestaan.

2 'I am very sorry that America has not been able to enlist your services permanently', schreef de bekende Amerikaanse etnograaf J.R. Swanton hem in 1932.

3 Etnografie of beschrijvende volkenkunde betekent letterlijk het in kaart brengen van etnieën. Het woord duidt op een systematische methode om, door bestudering van plaatselijke gewoontes en levenswijzen, verschillende bevolkingsgroepen te onderscheiden. Deze discipline wil nagaan en aangeven wat maakt dat een volk zichzelf als apart ervaart en als dusdanig erkend moet worden. De studie hoeft niet tot 'exotische' volkeren beperkt te blijven: ook in 'geciviliseerde', westerse beschavingen is sprake van collectief bewustzijn, waardoor mensen zichzelf als volk beschouwen. Tegenwoordig gebruikt men eerder het woord *gemeenschap*.

4 Op de binnenomslag van het boek lezen we: 'Dit boek is nr. 304 der Volksreeks van het DAVIDSFONDS, het tweede der jaarreeks 1942. De band- en tekstversiering werd bezorgd door J. VAN NOTEN. Druk van de ETABLISSEMENTEN BREPOLS, N.V., Turnhout. - Zedelijke kwoteering: IV - Gedrukt op oorlogspapier.'

Wezembeek-Oppem – Boerenbond

Groepsfoto tijdens bezoek aan de molens van de Boerenbond in Merksem op 11 juli 1963 (Coll. L.V.)

De werkgroep Erfgoed van Wezembeek-Oppem heeft een aantal oude foto's waarover de nodige informatie ontbreekt. We diepten opnieuw een foto op uit de doos vol mysteries.

De werkgroep Erfgoed doet een oproep aan de lezers van *uitgekamd*. Herken je jezelf of een oude bekende op de foto?

Wil je meehelpen om het mysterie achter deze foto te ontrafelen? Elke inlichting is welkom: werkgroep Erfgoed –

GC de Kam, Beekstraat 172, 1970 Wezembeek-Oppem, 02 731 43 31, info@dekam.be.

Wekelijkse activiteiten

Maandag	9.00	OKRA - wandelen - vertrek Paterskerk - 02 784 32 96
Maandag	20.00	Fit & Gezond Dames - turnen - GC de Kam - 02 731 83 30 (niet tijdens schoolvakanties)
Maandag	20.00	Fit & Gezond Heren - turnen - H.-Hartcollege - 02 767 01 01
Maandag	20.00 tot 22.00	Harmonieorkest Orion - repetitie - J.B. De Keyzerstraat 58 - 02 731 21 28
Maandag	21.00	Aerobicsclub - total body condition - Sporthal W.-O. - 02 731 75 71
Dinsdag	19.30	Running Club WO - Jeugdhuis Merlijn - 02 782 02 96
Woensdag	14.30	OKRA - wandelen - vertrek GC de Kam - 02 784 32 96
Woensdag	20.00	WOBAD - badminton volwassenen - sporthal - 02 731 54 84
Woensdag	20.00	Jeugdhuis Merlijn - 0493 58 82 88
Woensdag	20.30	Aerobicsclub - zumba - sporthal - 02 731 87 81
Donderdag	19.30	Running Club WO - Jeugdhuis Merlijn - 02 782 02 96
Donderdag	20.30	Zanggroep Non Troppo - repetitie - GC de Kam - 02 305 06 07
Vrijdag	21.00	Jeugdhuis Merlijn - 0493 58 82 88
Zaterdag	10.00 tot 12.00	Stripbib Maddox (stripbibliotheek) - Jeugdhuis Merlijn
Zaterdag	21.00	Jeugdhuis Merlijn - 0493 58 82 88
Zondag	10.30	Running Club WO - Jeugdhuis Merlijn - 02 782 02 96
Zondag	14.30	Chiro Berkenbloesem - 0499 07 91 55
Zondag	19.00	WOBAD - badminton - sporthal - 02 731 54 84

Caviadag

Pels & Pluim

Zaterdag 19 maart

9 tot 16 uur – GC de Kam

Op zaterdag 19 maart richt Kleinveevereniging Pels & Pluim WO voor de eerste keer een caviadag in. Het is een open kijkdag voor iedereen. Je kan op die dag eens komen kijken hoe men cavia's keurt en beoordeelt op schoonheid. Het speciale aan de dag is dat iedereen die thuis een cavia heeft, die mag komen laten zien aan al de bezoekers. Dan kan je ook eens meemaken hoe jouw cavia wordt beoordeeld door erkende caviafokkers.

Ons doel is om een tweehonderdtal cavia's bij elkaar te krijgen. Er is voor de beste dieren een heuse beker. We willen graag een aantal knuffel-cavia's bij elkaar krijgen van mensen die thuis gewoon voor hun plezier een cavia houden. Het is echt de moeite waard om eens in het circuit van de erkende fokkers te komen.

Graag op voorhand inschrijven, zodat we weten hoeveel hokken we moeten klaarzetten die dag.

Meer info en inschrijven:

www.pels-en-pluim.be, 02 731 49 45, tussen 20 en 21.30 uur

Kaas- en bieravond

Pels en Pluim

Zaterdag 19 maart

17 uur – GC de Kam

Op de tweede kaas- en bieravond kan je genieten van diverse heerlijke kazen en proeven van verschillende soorten Belgische bieren. Lust je geen kaas? Geen probleem, er zal ook ander beleg zijn en de niet-bierdrinkers onder ons kunnen wijn of andere drank krijgen.

Graag op voorhand inschrijven: 02 731 49 45, tussen 20 en 21.30 uur, secretariaat@pels-en-pluim.be

Prijs: 13 euro (volwassenen),

6 euro (kinderen tot en met 12 jaar)

De volwassenen mogen tweemaal naar het buffet gaan en de kinderen één keer.

Chirofuif Suncity

Chiro Berkenbloesem

Zaterdag 5 maart

21 uur – JH Merlijn

Na de koude en natte wintermaanden neemt Chiro Berkenbloesem je op 5 maart mee naar Suncity! Kom in JH Merlijn genieten van de opzweepende beats en proef van onze heerlijke cocktails en jenever. De Chirofuif is de place to be voor wie graag een *danske placeert*, een fris pintje drinkt of gewoon de Chiro van Wezembeek-Oppem wil steunen.

Kaarten zijn te verkrijgen bij de Chiroleiding.

Prijs: 3 euro (vvk), 5 euro (kassa)

Chiro Berkenbloesem wil ook de allerkleinsten de kans geven om naar een echte fuif te komen. Daarom organiseren we een kinderfuif van 16 tot 18 uur.

De jonge feestbeesten kunnen voor 1 euro komen dansen en spelen op de hipste kinderliedjes. De Chiro zorgt voor degelijke begeleiding en aangepast entertainment. Kaarten zijn te koop bij de leiding.

Adres: JH Merlijn, Kerkhofstraat 54, Wezembeek-Oppem

Meer info: [Roxanne Struyve](mailto:Roxanne.Struyve@chiroberkenbloesem.be),
hoofdleiding@chiroberkenbloesem.be

Verdwaald in het geheugenpaleis

Gezinsbond en Alzheimerliga

i.s.m. GC de Kam

Vrijdag 1 april

20 uur – GC de Kam

Dementie is een aandoening die zich traag nestelt in de hersenen van oude mensen. Het is geen typische ouderdomskwaal, maar wel een ziekte die vooral oude mensen treft. De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer. In België wordt het aantal mensen met dementie geschat op 9 % van alle 65-plussers. Van alle vrouwen ouder dan 85 is 30 % dement.

Verdwaald in het geheugenpaleis is de eerste documentaire film over leven met dementie door de ogen van mensen met dementie. Ze wonen samen in een flat, onder continue begeleiding en verzorging. Deze flat heet Iduna en is een wat ongewone leefgroep van de Bijster, een wooncentrum voor mensen met dementie in Essen. De acht bewoners van Iduna bevinden zich in wat wetenschappelijk geldt als de eerste fase van de ziekte. Vlagen van luciditeit, vergetelheid en afwezigheid wisselen elkaar voortdurend af.

De toegang is gratis.

Je kan op voorhand je plaats reserveren in GC de Kam: 02 731 43 31

Wiet Van de Leest blijft trouw aan folkstijl van Rum

A La Rum: muzikale virtuositeit in GC de Kam

Dankzij de aanstekelijke samenzang in *De Moorsoldaten*, *Het Luiardsgild* en *Het lentelied* groeide Rum in de jaren zeventig uit tot een cultformatie die de Vlaamse folk tot ver buiten onze landsgrenzen populair maakte. Van de oorspronkelijke bezetting blijven alleen Paul Rans en Wiet Van de Leest over.

Na zijn loopbaan bij de openbare omroep verhuisde Paul Rans definitief naar het groene graafschap Dorset in Zuid-Engeland. Wiet Van de Leest werd boswachter in Groenendaal-Hoeilaart. Hun passie voor muziek brengt hen in maart weer heel even samen. Met Marc Hauman, die de gestorven Dirk Van Esbroeck vervangt, en Jocke Schreurs, die de muzikanten van de groep een warm hart toedraagt, hernemen ze de Rumklassiekers en ze brengen ook enkele instrumentale en gezongen nieuwigheden.

Hoezo, een folkrevival?

‘Het was de Leuvense restaurateur en fadofreak Dirk Lambrechts, die de naam Rum bedacht’, herinnert Wiet Van de Leest zich. ‘Dat was een van zijn vele lievelingsdrankjes. Het werd vooral geconsumeerd door studenten uit Latijns-Amerika, die toen in groten getale het uitgaanscircuit bevolkten. Dirk was een van de pioniers van onze groep. Een beetje verstrooid, dat wel. Het gebeurde dat hij soms niet opdaagde omdat hij afspraken vergeten was.’

De folkrage kwam vroeger vanuit de Verenigde Staten en Groot-Brittannië overgewaaid. ‘The Dubliners en Fairport Convention waren erg invloedrijk. Ook de Chieftains drukten een onuitwisbare stempel op het internationale muziekgebeuren. Ik was ook begeesterd door de skiffleformaties uit mijn jeugd, waarvan Ferre Grignard bij ons in Vlaanderen een uitloper was. Halverwege de jaren zeventig werd de folk verdrongen door andere muziekgenres. Alleen figuren die voortdurend nieuwe projecten ontwikkelden, konden zich handhaven. Wannes Van de Velde bijvoorbeeld ging schilderen en ook poppentheater spelen. De folkrevival van de jaren negentig met Ambrozijn en Laïs was in vergelijking met de bloeiperiode in de seventies maar een strovuurtje, dat meteen weer uitdoofde.’

Dat zelfs Dranouter tegenwoordig nog nauwelijks folk programmeert, is een teken aan de wand. Wiet Van de Leest schrijft het toe aan de excessieve groei van het festival. ‘Folk komt alleen maar

tot zijn recht op kleine podia en met een beperkt publiek. Daarin verschilt het van de rockconcerten en de megaparty’s. Wij treden het liefst op in bruine kroegen en besloten culturele centra. Daar hoort onze muziek thuis. Musiceren is in deze kleine ruimtes ook enorm plezierig!’

Utopia

Folkgroepen als Rum boden een tegengewicht voor de maatschappelijke en politieke uitwassen. Paul Rans en Wiet Van de Leest zijn nog even kritisch en sociaal geëngageerd als vroeger. ‘De hang naar het alternatieve en het utopische hebben we met de paplepel binnen gekregen. Ook nu is onze stem belangrijk, want het zijn weer barre tijden. We worden door de media op alle mogelijke manieren gemanipuleerd of in slaap gewiegd. In radioprogramma’s valt nog weinig te ontdekken. Je voelt overal dat het fout zit.’

De viool, een vat vol verrassingen

Een nieuw samengestelde groep vraagt ook om nieuwe werkmethodes. Zo stuurt Wiet Van de Leest de partituren van zijn composities en arrangementen nog voor de repetities per mail rond, zodat de andere leden van de huidige groep de nieuwe nummers kunnen instuderen. Tekstueel en muzikaal houdt hij van eigenzinnigheid. In het verleden zette hij de tekst *Ik hou van alle vrouwen* van de Nederlandse dichter Koos Speenhoff op de tonen van het oude Vlaamse volkslied *Sa laat ons vrolijk wezen*. Niet alleen Rum, maar ook Hans De Booij nam het lied op. Het merkwaardigste instrument dat Wiet Van de Leest naast de piano en de viool bespeelt, is een tenorgitaar. ‘Het heeft vier snaren, die op verschillende manieren gestemd kunnen worden. Het instrument dateert uit de skiffletijd. Ik speelde er vroeger ‘valse musette’ op. Een gewone gitaar zou door het hogere aantal snaren voor dit soort muziek meer moeilijkheden opleveren.’

Het lievelingsinstrument van Wiet is de viool. ‘Zij schenkt de strijker de hoogste voldoening. Hij kan er

eindeloos op oefenen. Telkens komen er andere klanken tevoorschijn. Zowat alle multi-instrumentalisten kiezen uiteindelijk voor de viool.’ Paul Rans prefereert echter de luit. Op zijn nieuwe Engelse stek bouwt en herstelt hij dit tokkelinstrument, dat in de zestiende en de zeventiende eeuw vanuit het oosten naar Europa werd geïmporteerd.

Tegen de stroom in

De Rummuzikanten houden van muzikale uitdagingen, maar ambitieuze projecten worden niet altijd werkelijkheid. Zo moest een vergevorderd muzikaal-poëtisch project gebaseerd op het oeuvre van de Griekse dichter en marconist Nikos Kavadeias, die op het zeemansleven voortborduurde, worden afgeblazen. ‘Van zijn erfgenamen kregen we geen toelating. Het auteursrechtelijke systeem is dringend aan herziening toe. Nu komt de opbrengst vaak terecht bij familieleden die geen enkele artistieke verdienste of gevoeligheid hebben. Een kwarteeuw na zijn dood zouden de werken van een kunstenaar publiek domein moeten worden. Omdat inhalige erfgenamen misbruik maken van hun positie, blijven melomanen verstoken van veel uitzonderlijke, maar te dure composities.’

Zijn loopbaan als boswachter hindert de artistieke ambities van Wiet Van de Leest zeker niet. ‘Ik oefen deze job al dertig jaar uit en heb het mij nooit beklagd. Ik kan me steeds terugtrekken in onze muziekkamer. Omdat ik nauwelijks televisie kijk, beschik ik over een zee van tijd. De massamedia zijn monsters die hun eigen kinderen opvreten. De tegencultuur van de jaren zestig krijgt hopelijk een snel vervolg zonder dat er brokken gemaakt worden. Daar willen we als ex-muzikanten van Rum ons steentje toe bijdragen’, besluit Wiet Van de Leest.

Ludo Dosogne

*A La Rum,
Paul Rans en Wiet Van de Leest,
donderdag 31 maart, 20 uur,
GC de Kam*

Createchniek bolletjes in was KAV

Woensdag 23 maart
20 uur – GC de Kam

Op woensdag 23 maart leren we een leuke createchniek: bolletjes in kaarswas. Dit is een heel gemakkelijke techniek. Iedereen kan meedoen. De bolletjes kunnen gebruikt worden als theelichthouder, als bloempotje of als kommetje.

Meebrengen naar de cursus:

Oude kaarsen of kaarswas. Voor kaarswas heb je paraffine, stearine en anilinekleurstof nodig. Dat is te koop bij De Banier of in creawinkels – stevige waterballonnetjes – twee oude kookpannen – een houten lepel of lat – een plasticen placemat, een onderlegger of krantenpapier (om de tafel te beschermen) – een zeef – een handdoek

Om ons toe te laten alles voor te bereiden en de activiteit op een veilige manier te laten verlopen, vragen wij om voor 20 maart in te schrijven bij Martien: 02 782 09 87 (na 19 uur).

Wij hopen jullie allen te mogen verwelkomen!
Het bestuur

Grete Moortgat

Taiko

Vrijdag 4 maart

De kracht van Japanse taikodrums is onweerstaanbaar, energierijk en inspirerend. Feniks Taiko onder leiding van Grete Moortgat geeft een eenmalige voorstelling in GC de Kam. Met hun taiko's – letterlijk 'grote trommels' – brengen ze een kracht en energie over die aanstekelijk werkt. Voor deze voorstelling brengt Grete behalve haar drie beste spelers ook een shakuhachifluitiste mee.

Samen nemen ze ons op sleeptouw met krachtige bassen en opzweepende ritmes, afgewisseld met de ingetogenheid van de shakuhachi. De stem en de trillingen van de Japanse trommel laten niemand onberoerd.

20 uur – GC de Kam

Tickets: 10 euro (volwassenen),
5 euro (kinderen)

Meer info: info@fenikstaiko.be

Toneel Marcus (in het Nederlands)

English Speaking Churches
Zaterdag 12 maart
14 uur – GC de Kam

Broadway-acteur Bruce Kuhn speelt *Marcus*, de Nederlandstalige versie van de Broadway-hit. Bruce Kuhn is een Amerikaan, maar hij woont reeds enige tijd met zijn gezin in Zeeland en spreekt vloeiend Nederlands.

Bruce Kuhn heeft op Broadway gespeeld in *Les Miserables* en hij speelde gedurende vele jaren solotoneel op basis van literaire teksten in het Engels. Deze rasacteur brengt het verhaal van Marcus als een éénakter waarin hij zich letterlijk aan de nieuwe Bijbelvertaling houdt.

Dezelfde dag brengt hij om 20 uur eveneens in de Kam het Engelstalige solotoneelstuk *Luke*.

Tickets : 10 euro (per persoon),
15 euro (per gezin)

Kaarten bestellen bij Gilbert Dumachie:
02 767 97 72, dumachie@skynet.be

Streekwandeling in Wezembeek-Oppem

Gidsenbond van het Dijleland

Woensdag 23 maart
14 uur – vertrek aan
GC de Kam

Onder begeleiding van een gids kan je in de namiddag een bezoek brengen aan een deel van de gemeente, nl. Oppem. Holle wegen, mooie landschappen en een eigen geschiedenis.

Iedereen is van harte welkom.
De begeleide wandeling is gratis.

Kam kiest voor kunst: Piet Van Aken

Februari – maart 2011
tentoonstelling – aquarellen

Piet Van Aken is van kindsbeen af gefascineerd door schilderen en tekenen. Hij is en blijft een volslagen autodidact en weigert pertinent elke vorm van academische vorming. Uitsluitend door zelfstudie en experimenteren komt hij tot een zuivere uitdrukkingvorm. Zijn werk is dan ook puur en vrij. Piet Van Aken is steeds op zoek naar nieuwe

technieken. Zo werkt hij met een eerder ongebruikelijk instrument, de tandenborstel, waarmee hij een ongelofelijke *flou artistique* in zijn werk kan leggen en zo op een sublieme manier het licht weet te vatten. Hij gebruikt ook papier bewerkt met aquarelpasta, waardoor het werk een haast tweedimensionale vorm krijgt en zo aan spankracht en expressiviteit wint.

Zijn thema is de natuur in al haar facetten en de gestileerde vormen van het naakte vrouwenlichaam. Het zijn voor hem onuitputtelijke inspiratiebronnen. In de aquarelleerkunst vindt hij zijn ware roeping terug en de enige en juiste manier om zijn gevoelens en impressies weer te geven.

Rapunzel

Woensdag 9-3

familiefilm

Prinses Rapunzel werd als baby ontvoerd door heksemie Mother Gothel, die Rapunzels gouden haren gebruikt om eeuwig jong te blijven. Het haar mag echter nooit worden afgeknipt en dus sluit Gothel het arme meisje op in een toren. Rapunzel snakt naar avontuur in haar leven en droomt ervan de toren te verlaten en een normaal tienermeisje te zijn. Op haar achttiende verjaardag

wordt Rapunzel toevallig ontdekt door de sympathieke dief Flynn Rider, die langs haar lange haren in de toren kan klimmen. Ze maken samen de afspraak om te ontsnappen en op avontuur te gaan. Onderweg ontmoeten ze hilarische figuren, maar de heks Gothel zal er alles aan doen om hen terug in de toren te krijgen.

Nederlands gesproken - 100 minuten

Jelle Cleymans

Deborah De Ridder

Kirsten Cools

15 uur – GC de Kam

Tickets: 2 euro

Je kan op voorhand reserveren.

The Social Network

Donderdag 17-3

film

Na een pijnlijke breuk met zijn vriendin besluit Harvardstudent Mark Zuckerberg zijn frustraties te uiten door erover te bloggen op zijn computer. Nadat hij flink wat gedronken heeft, komt hij samen met zijn kamergenoot Eduardo Saverin op een geweldig idee: foto's op het internet zetten om ze te laten beoordelen door medestudenten. Hiermee weet hij in een dronken

toestand het complete Harvardnetwerk plat te leggen. Ondanks het feit dat Mark hierdoor diep in de problemen komt, is wel de basis gelegd voor een wereldwijd sociaal netwerk dat voor een ware communicatierevolutie zorgt. Amper zes jaar en vijfhonderd miljoen vrienden later is Mark Zuckerberg de jongste miljardair ooit, maar de succesvolle ondernemer krijgt al gauw met persoonlijke en juridische complicaties af te rekenen ...

Zelfs al heb je nog nooit van Facebook gehoord, je zal tijdens deze intrigerende film op het puntje van je stoel zitten.

Regie: David Fincher

Met: Jesse Eisenberg - Andrew Garfield
Rashida Jones - Justin Timberlake

Originele versie - 120 minuten

Nederlandse ondertitels

15 en 20 uur – GC de Kam

Tickets: 3 euro (kassa), filmpas: 10 euro
(5 films)

Paul Rans en Wiet Van de Leest

A La Rum

Donderdag 31-3

muziek

Paul Rans en Wiet Van de Leest vonden vroeger samen met de betreunde Dirk Van Esbroeck de legendarische groep Rum. In dit programma worden zij bijgestaan door de virtuoze gitarist Jokke Schreurs en zanger Marc Hauman. Paul Rans, Wiet Van de Leest en Jokke

Schreurs werkten voor het eerst samen in de hommageconcerten voor Dirk Van Esbroeck. Als een ode aan Dirk plukten zij een aantal toppers uit het oude Rumrepertoire en ze besloten om er samen mee verder te gaan. Dat doen zij nu in het programma *A La Rum*, met zowel oude Rumliedjes als heel wat nieuwe nummers en zeemansliederen. Jokke en Wiet gooien zich geregeld in stevig swingende instrumentaaltjes en Marc en Paul zorgen voor de vocale harmonie.

Marc Hauman (zang, gitaar), Paul Rans (zang, luit), Jokke Schreurs (gitaar), Wiet Van de Leest (viool, tenorgitaar, piano, zang)

20 uur – GC de Kam

Tickets: 13 euro (kassa), 11 euro (vvk),
9 euro (abo)

Meer info: www.dekam.be, 02 731 43 31

Buurman

Tapijtconcert

Flou Artistiek

Donderdag 7-4

muziek

Rocky komt altijd terug, het debuutalbum van Buurman, was een schot in de roos. In het najaar van 2010 kwam hun tweede plaat uit en die klinkt nog straffer! Meer dan ooit zoekt Buurman naar het authen-

tieke, meer dan ooit verfijnt frontman Geert Verdickt zich in de kunst om met rake woorden 'films' te schrijven. Films die je kan zien met je ogen dicht, met een door-

leefde soundtrack, over het hier en het nu, het melancholische, maar ook het levenslustige. De theatertournee *Flou Artistiek* ligt in het verlengde van deze plaat. Kom, zit, kijk, luister, voel en beleef.

20 uur – GC de Kam

Tickets: 12 euro (kassa), 11 euro (vvk),
10 euro (abo)

Meer info: www.dekam.be, 02 731 43 31

Kim Germeys onderzoekt taalgedrag in Sint-Genesius-Rode

'Daden en gedrag van de andere taalgroep worden als een tactiek gezien'

Kim Germeys studeerde vorig academiejaar als taal- en letterkundige af aan de Vrije Universiteit Brussel. Voor haar masterproef analyseerde ze de gesprekken die twee jonge inwoners van Sint-Genesius-Rode – een Nederlandstalig meisje en een tweetalige jongen – met hun vrienden, familie, maar ook met onbekenden voerden. Acht uur opnames leidden tot heel bijzondere bevindingen.

© Filip Claessens

De masterproef – of thesis – van Kim Germeys werpt een verrassend licht op de samenleving in Sint-Genesius-Rode. De resultaten die uit haar onderzoek naar boven komen, zijn confronterend. De scriptie leert hoe Nederlands- en Franstaligen in de faciliteitengemeente met elkaar en met hun taal omgaan.

Kim woont in Alsemberg, maar liep school in Rode en heeft er haar sociale leven opgebouwd. Die achtergrond bood inspiratie voor haar masterproef:

Taaletnografisch onderzoek. Een casestudy: Sint-Genesius-Rode. De gesprekken van twee inwoners – Laura, een Nederlandstalig meisje van 21 en Xavier, een 19-jarige tweetalige jongen die vooral Frans spreekt – werden opgenomen en geanalyseerd.

'Eigenlijk had ik oorspronkelijk een ander idee', vertelt Kim. 'Het was de bedoeling dat ik de trajecten van enkele personen door Brussel zou volgen. Ik zou de gesprekken die ze in

de stad voerden analyseren, maar al snel bleek dat ze maar weinig talige interactie hadden in Brussel. Ik ben toen naar mijn promotor gestapt met de bekentenis dat ik weinig materiaal had. Toen vertelde ik over Sint-Genesius-Rode en de spanningen die er soms tussen de verschillende taalgroepen heersen. Het leek mijn promotor wel interessant om de opnames in Rode te laten gebeuren. Al snel bleek dat daar meer materiaal te rapen viel.'

Vlaamse boerkens, Waalse snobs

Uit dat materiaal – acht uur opnames, maar ook interviews, Facebookpagina's en *fieldnotes* – kon Kim heel wat afleiden over de verhoudingen tussen het Nederlands en het Frans en over het beeld dat Nederlands- en Franstaligen over elkaar hebben. 'Toch is het belangrijk te beseffen dat dit een casestudy is', verduidelijkt ze. 'Het is een scriptie gebaseerd op twee personen en hun omgeving. Daar valt heel wat uit te leren, maar je mag het niet generaliseren tot iets wat van toepassing is op de hele gemeenschap. Toch is de studie zeker van belang, want uit de gesprekken vallen wel enkele tendensen af te leiden. Wat opvalt, is de stereotypering. Nederlandstaligen vinden Franstaligen snobs, terwijl Franstaligen de Nederlandstaligen *boerkens* vinden. Franstaligen wonen – in de perceptie van de Nederlandstaligen – in grote huizen en hebben op hun achttiende een auto waarmee ze naar clubs in Waterloo rijden, terwijl zij met hun fiets naar het jeugdhuis gaan. Omdat beide taalgroepen die verschillen zien, gaan ze daden en gedrag van de andere taalgroep als een tactiek zien. *Social competition* heet dat. Alles wordt dan geïnterpreteerd als confrontatie zoeken. Als het gemeentebestuur, dat uit Franstaligen bestaat, geen geld heeft voor het jeugdhuis, dan zien Nederlandstaligen dat als een boycot. Omgekeerd werd het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in een opiniestuk in *La Libre Belgique* beschreven als *La Reconquista de la Capitale*.'

De resultaten hoeven niet te verbazen, volgens Kim. 'Voor mij lag dat allemaal voor de hand, maar voor mijn promotor, en bij uitbreiding voor iedereen die niet in de Rand woont, was mijn scriptie wel een eyeopener. Veel mensen in Rode staan er ook niet meer bij stil. Ik denk dat dit ook in de andere faciliteitengemeenten het geval is. Meestal is er een gevoel van 'leven en laten leven', maar af en toe wakkert de vijandigheid weer even op. De twee gemeenschappen leven dan ook meestal naast elkaar.'

De kracht van het uiterlijk

Dat de taal een belangrijk verschilpunt is, lijkt vanzelfsprekend. Toch zijn de verschillen niet beperkt tot de taal. Uit de gesprekken blijkt dat ook uiterlijke kenmerken zoals het kapsel aangeven tot welke taalgroep iemand behoort. 'Het is niet alleen het kapsel, maar eigenlijk de hele stijl, ook de kleding', legt Kim uit. 'De Nederlandstalige deelnemster aan het onderzoek zegt te kunnen voorspellen wie aan het treinstation in Rode onder de brug gaat en wie niet, als de trein uit Brussel komt. Sint-Genesius-Rode is in de ogen van veel mensen al verdeeld. De typische 'Vlaamse' kern ligt rond de dorpskern. Het deel meer naar het Zoniënwoud toe is verfranst. Ik denk dat zowel geld als taal een rol spelen in de hele polemiek. Het ene versterkt het andere. Samenleven is volgens mij niet onmogelijk, maar het grote probleem is dat iedereen door een historische bril kijkt. Het zijn eigenlijk vooral de taalpolitieke problemen uit het verleden die de samenleving van vandaag nog altijd bepalen en die een normale interactie verhinderen. Zo merk ik bij Nederlandstaligen een afnemende bereidwilligheid om Frans te spreken. Het aanleren van een tweede taal wordt gezien als een verlies van de eigen identiteit en cultuur. Toch zie je met de treinrampe in Buizingen waar eentaligheid toe kan leiden. Immersiescholen, waar een aantal vakken in een andere taal worden gegeven, lijken mij daarom een goede oplossing.'

Wim Troch

UITGEKAMD is een uitgave van het gemeenschapscentrum de Kam en vzw 'de Rand'. Uitgekamd komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant.

REDACTIE

Louis Declerck, Ghislaine Duerinckx, Jan Pollaris, Marc Snoeck, Michel Spreutels, Frank Vandendael, Jan Walraet

EINDREDACTIE

Olivier Constant
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, olivier.constant@derand.be

HOOFDREDACTIE

Geert Selleslach, 02 456 97 98, geert.selleslach@derand.be

REDACTIEADRES

GC de Kam, Beekstraat 172, 1970 Wezembeek-Oppem
02 731 43 31, info@dekam.be, www.dekam.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Marc Snoeck
Beekstraat 172, 1970 Wezembeek-Oppem

VOOR INFO, TICKETS EN RESERVERINGEN

kan je terecht bij Anne Decuypere en Daisy Cleymans van het onthaal van maandag tot vrijdag: 9.00-12.00 uur en 13.00-17.00 uur, elke derde donderdag van de maand: 9.00 tot 12.00 uur en 13.00 tot 19.00 uur
tel. 02 731 43 31, e-mail: info@dekam.be,
website: www.dekam.be
rek.nr. 091-0113608-50, gelieve bij een overschrijving steeds je naam en de voorstelling te vermelden

Activiteitenkalender

WANNEER	WIE / WAT	WAAR	INFO
MAART			
3	20.00	KAV Bloemschikken	GC de Kam 02 731 48 79
4	20.00	KWB Vegetarisch koken	GC de Kam 02 731 05 73
4	20.00	Grete Moortgat <i>Taiko</i>	GC de Kam
5	21.00	Chiro Berkenbloesem Chirofuij <i>Suncity</i>	JH Merlijn 0499 07 91 55
5	18.00	ACW Vrijwilligersdrink	GC de Kam 02 731 05 73
12	14.00	English Speaking Churches Toneel <i>Marcus</i> (Nederlandstalig)	GC de Kam 02 767 97 72
12	20.00	English Speaking Churches Toneel <i>Luke</i> (Engelstalig)	GC de Kam 02 767 97 72
17	14.30	OKRA Film: <i>Wezembeek-Oppem van vroeger</i>	Rusthuis 02 784 32 96
19	9.00	Pels & Pluim Caviadag	GC de Kam 02 731 49 45
19	17.00	Pels & Pluim Kaas- en bieravond	GC de Kam 02 731 49 45
22	14.30	OKRA Gezellig samenzijn	OCMW 02 784 32 96
22	20.00	Dauidsfonds Nacht van de geschiedenis	GC de Kam 02 731 81 84
23	20.00	KAV Crea: bolletjes in was	GC de Kam 02 731 48 79
25	20.00	KamKlub Free podium	GC de Kam 02 767 74 49
26	12.00	WOplus Pastafestijn	GC de Kam
30	20.00	Gezinsbond Bloemschikken	GC de Kam 02 731 97 80
31	20.00	Gezinsbond Bloemschikken	GC de Kam 02 731 97 80

APRIL

1	20.00	Gezinsbond & Alzheimerliga Film: <i>Verdwaald in het geheugenpaleis</i>	GC de Kam 02 731 43 31
---	-------	---	------------------------

Verenigingen, groepen en organisaties die hun activiteiten voor april 2011 bekend willen maken, kunnen voor 7 maart een beknopte omschrijving van de activiteit bezorgen aan het secretariaat van GC de Kam.

Nieuwjaarsreceptie vzw 'de Rand' in GC de Kam

Maandag 31 januari vond de nieuwjaarsreceptie van vzw 'de Rand' plaats in GC de Kam. Het talrijk opgekomen publiek luisterde er naar de maidenspeech van de nieuwe voorzitter van vzw 'de Rand', Jan De Craen en de toespraak van algemeen directeur Eddy Frans.

Gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant Elke Zelderloo onderstreepte in haar toespraak het belang van de werking van vzw 'de Rand' voor het gaaf houden van het Vlaamse karakter van de Rand. Daarna werd er door de vele aanwezigen getoast op het nieuwe jaar.

